

Utdannings-
direktoratet

Oppmannsrapport

Grunnskoleeksamen i engelsk (ENG0030) Vestland Fylke 2026

Schulstad, Morten Olsen
26.06.2026

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	2
2. Fellessensur og lokale skoleringer.....	2
2.1 Lokal skolering.....	2
2.2 Fellessensur	2
3. Veiledningsmateriellet.....	4
4. Kommentarer til eksamensoppgavene	4
4.1 Eksamensoppgave del 1, lytting og lesing.....	4
4.2 Eksamensoppgave del 2, videreformidling	5
4.3 Eksamensoppgave del 3, samhandling	5
4.4 Eksamensoppgave del 4, skriftlig produksjon	5
27A <i>What makes a community great?</i>	6
27B <i>Leeching on greatness:</i>	6
27C <i>Great accomplishments:</i>	6
27D <i>Overcoming adversity:</i>	7
5. Kommentarer til den praktiske gjennomføringen av eksamen og sensuren	7
6. Annet (resultat av sensur)	8
7. Oppsummering	8

1. Innledning

Onsdag 20. mai kl. 09:00 gikk startskuddet for årets eksamen i engelsk for grunnskolen. 2728 spente elever rundt i hele Vestland fylke brukte denne dagen godt og leverte sin aller første skriftlige eksamen. Dagen etter var oppgavene tilgjengelige for sensorene, og årets sensur kunne begynne.

Årets sensorkorps har bestått av 40 sensorer og en oppmannsgruppe på 4. Korpset har hatt en adekvat blanding av erfarne og nye sensorer. Oppmannsgruppens sammensetning har vært som følger: Morten Olsen Schulstad har vært oppmann. Marianne Eikner, Bodil Boie Brekkan og Geoffrey William Moores har utgjort resten av oppmannsgruppen.

Denne rapporten tar sikte på å beskrive hvordan arbeidet med sensuren har fungert i Vestland fylke.

2. Fellessensur og lokale skoleringer

I forkant av sensorskoleringen deltok hele oppmannsgruppen på forhåndssensur i Oslo, 28. -29. mai. Det var helt klart en styrke at alle fire hadde denne erfaringen med seg i møte med sensorkorpset.

2.1 Lokal skolering

Sensorskoleringen for Vestland ble avholdt mandag 1. juni på Scandic Ørnen hotell i Bergen. Samtlige sensorer i engelsk møtte. Selve gjennomføringen av skoleringen ble gjort etter modell fra forhåndssensuren. Oppmann stod for faglig innledning og avrundning av dagen, resten av oppmannsgruppen ledet diskusjonene rundt oppgavene som ble drøftet. Tilbakemeldinger fra sensorkorpset var at dette var en nyttig dag.

2.2 Fellessensur

Fellessensuren for Vestland ble avholdt torsdag 18. juni på Clarion Bergen Airport. Samtlige sensorer i engelsk møtte.

Selve gjennomføringen av fellessensuren ble avholdt etter kjent modell med et innledende møte ledet av Statsforvalteren, med påfølgende fagspesifikke møter ledet av oppmenn før selve fellessensuren startet. Både Statsforvalter og oppmann la vekt på at sensorene benyttet dagen til å ikke bare jobbe med elevsvar der de hadde ulik vurdering, men også tok for seg elevsvar som en eller begge oppfattet som et grensesvar. Oppmann oppfordret også sensorene til å drøfte elevsvar med det andre partet i sensorgruppen før en to inn besvarelsen til oppmannsgruppen.

Fellessensuren gikk som den skulle. Det var ikke noen utfordringer knyttet til gjennomføring, tekniske hjelpemidler eller fasilitetene rundt. Det er oppmannens oppfatning at sensorene benyttet dagen godt og hadde gode diskusjoner rundt elevsvarene.

Oppmannskorpset hadde totalt 68 elevsvar inne til vurdering i løpet av fellessensuren. Av disse var 36 elevsvar der sensorene hadde ulik vurdering, 24 elevsvar som sensorene oppfattet som grensesvar, 7 elevsvar som sensorene ønsket å kvalitetssikre og ett elevsvar der sensorene trengte veiledning rundt fremgangsmåte ved mistanke om fusk.

Fordelingen av elevsvar med ulik vurdering var som følger:

Karakterforslag	1-2	2-3	3-4	4-5	5-6
Antall	3	3	9	13	5
Antall der oppmann satte høyeste karakter	1	3	4	5	3
Antall der oppmann satte laveste karakter	2	0	5	7	2
Antall der oppmann satte endelig karakter to karakterer opp fra laveste forslag	0	0	0	1	0

I tillegg fikk oppmannsgruppen inn 3 elevsvar der sensorene hadde mer enn en karakter i forskjell mellom vurderingene:

Karakterforslag	1-3	4-6
Antall	1	2
Antall der oppmann satte høyeste karakter	0	0
Antall der oppmann satte karakteren mellom de to forslagene	1	2
Antall der oppmann satte laveste karakter	0	0

Fordelingen av elevsvar som sensorene oppfattet som grensesvar fordelte seg slik:

Karakterforslag	1-2	2-3	3-4	4-5	5-6
Antall	5	2	4	10	3
Antall der oppmann satte høyeste karakter	1	0	3	5	1
Antall der oppmann satte laveste karakter	4	2	1	5	2

I tillegg fikk oppmannsgruppen inn 7 elevsvar der sensorene i utgangspunktet hadde landet på samme karakter, men der de ønsket en kvalitetssikring fra oppmann:

Karakterforslag	1	2	4
Antall	2	2	3
Antall der oppmann satte opp karakteren	0	0	2
Antall der oppmann beholdt karakteren	2	2	1
Antall der oppmann satte ned karakteren	0	0	0

Oppmannsgruppen fikk også inn en besvarelse der sensorgruppen mistenke bruk av KI. Det var meldt inn mistanke om fusk via PAS, uten at kandidatens skole fant noen holdepunkter på dette. Oppmann veiledet sensor om rett saksgang.

3. Veiledningsmateriellet

Sensors veiledningsmaterielt er i all hovedsak begrenset til eksamensveiledningen. Denne ga god og nyttig informasjon om både forberedelse, gjennomføring og vurdering av eksamen.

Statsforvalteren i Vestland arrangerte et eget infomøte for nye sensorer i forkant av eksamen, noe som hjalp en del med tanke på å sette sensorene i stand til å gi en valid og rettferdig sensur.

Oppmann erfarer at langt de fleste sensorer var godt orientert i eksamensveiledningen, men det var en del uklarhet hos enkelte rundt fremgangsmåte ved mistanke om fusk (særlig bruk av KI). Samtlige sensorer benyttet seg av veiledningsverktøyene som var gjort tilgjengelige for dem (matriser og regneark).

4. Kommentarer til eksamensoppgavene

Årets oppgavesett bestod, som i fjor, av fire deler, der den første delen ble scoret automatisk og de tre resterende delene ble vurdert av sensor. Som i fjor hadde ikke eksamen egen forberedelsedel. Oppmann oppfatter ikke at dette grepet har hatt innvirkning på elevenes produksjon, eller kvaliteten på elevsvarene.

Selv om det ikke var et eksplisitt tema på årets eksamen går ordet *greatness* igjen som en rød tråd i oppgavene. Oppmannen vurderer at dette var en god måte å skape en helhetlig eksamen på, og at langt de fleste elevene hadde nok å skrive om.

4.1 Eksamensoppgave del 1, lytting og lesing

Denne delen av eksamen inneholdt 24 ulike oppgaver som testet elevene i lytte- og leseforståelse. Oppgavene var varierte i både form, omfang og vanskelighetsgrad. Elevene kunne oppnå maksimalt 36 poeng på denne delen. Oppmann ser at elevene nå er godt kjent med denne prøveformen, noe som igjen tyder på at skolene i fylket generelt sett jobber godt med å forberede elevene til eksamen. Det var en naturlig variasjon i hvordan elevene scoret på denne delen som, som regel, stod i samsvar med måloppnåelsen i resten av elevsvaret.

4.2 Eksamensoppgave del 2, videreformidling

Denne delen av eksamen inneholdt en videofil med en podcast (Inspire Greatness) der den zimbabwiske demokratiforkjemperen Evan Mawarire blir intervjuet. Elevene ble bedt om å lese oppgaven, se videoen og ta notater underveis. Deretter ble de bedt om å skrive en kort oppsummering av innholdet i videoen som en chat på skolens læringsplattform. Det ligger i oppgavens premiss at dette er en bestilling fra læreren, slik at elever som ikke har vært til stede i timen kan få med seg innholdet. Følgende kulepunkt skulle være med i teksten:

- What triggered Evan Mawarire to start his movement
- How leading his protest could affect Evan Mawarire's life
- Evan Mawarire's definition of courage

Oppgavens ramme var oppgitt til om lag 150 ord.

Det generelle inntrykket en sitter igjen med er at elevene klarte å løse denne oppgaven på ulikt vis og med ulik grad av kompetanse. Oppmann ser at en del elever løser denne oppgaven med å nærmest transkribere kildematerialet heller enn å videreformidle med egne ord, noe som er uheldig i forhold til hva oppgaven ber om og hva elevene blir vurdert på.

En god del av elevsvarene viser mangelfull kontekstualisering, men bruker kulepunktene som en type skriveramme.

4.3 Eksamensoppgave del 3, samhandling

Denne delen av eksamen inneholdt et Instagram-innlegg der ulike personer diskuterer og deler sine tanker rundt hvorfor enkelte personer lykkes der andre ikke oppnår suksess. Innleggets tittel var *explore greatness*.

Elevene ble bedt om å skrive den neste posten i tråden der de skulle både uttrykke sin egen mening om temaet, referere til noen av de andre deltakerne i diskusjonen og kommentere, kritisere, komplimentere og/eller stille spørsmål rundt det som allerede var kommet frem i diskusjonstråden.

Oppgavens ramme var oppgitt til om lag 150 ord.

Det generelle inntrykket en sitter igjen med er at elevene klarte å løse denne oppgaven på ulikt vis og med ulik grad av kompetanse. Langt de fleste elevsvarene lyktes med å kontekstualisere denne oppgaven og oppmann ser at dette er en type oppgave elevene er godt trente på å løse.

4.4 Eksamensoppgave del 4, skriftlig produksjon

Denne delen av eksamen inneholdt fire ulike oppgaver der elevene ble bedt om å skape en tekst. Elevene skulle besvare en av oppgavene. Med unntak av oppgave 27D, som ber spesifikt om at elevene skriver en fortelling, var det opp til elevene selv om de ville løse oppgaven med en skjønnlitterær eller en faglitterær tekst. Alle oppgavene hadde krav om at elevene gav sin tekst en passende tittel.

Oppmann ser at det er en relativt jevn fordeling mellom hvilken oppgave elevene har valgt å løse, med en liten overvekt av oppgave 27A. Langt de fleste elevsvarene var faglitterære tekster.

27A *What makes a community great?*

Denne oppgaven har en innledende tekst som drøfter hvilke kriterier som både brukes og bør brukes for å bestemme om en gruppe, et samfunn og/eller et land *great*: Det er også en illustrasjon med ulike kjente landemerker med til oppgaven.

Oppgaven ber elevene om å skrive en tekst der de reflekterer rundt hva som gjør et samfunn stort (what makes a community great?). De ble bedt om å inkludere følgende kulepunkt i teksten:

- Your opinion on what makes a group, a society or a country “great”
- Different ways for a community to achieve “greatness”
- Examples from society and/or what you have studied in your English studies this year
- a suitable title.

Det generelle inntrykket en sitter igjen med er at elevene klarte å løse denne oppgaven på ulikt vis og med ulik grad av kompetanse.

27B *Leeching on greatness:*

Denne oppgaven tar utgangspunkt i fenomenet *reaction videos*, som kort fortalt er en egen sjanger der ulike personer filmer seg selv mens de reagerer på filmklipp av andre som utfører «great things». Oppgaven har en innledende tekst som drøfter positive og negative sider ved dette fenomenet. Oppgaven er illustrert med tre forskjellige skjermbilder av *reaction YouTubers*.

Oppgaven ber elevene skrive en tekst om dette fenomenet. Teksten skulle inkludere følgende kulepunkt:

- different examples of situations where people’s greatness and popularity can be exploited by others
- how being leeches on could impact someone in different ways
- a suitable title.

Det generelle inntrykket en sitter igjen med er at elevene klarte å løse denne oppgaven på ulikt vis og med ulik grad av kompetanse.

27C *Great accomplishments:*

Her ble elevene presentert for en introduksjonstekst som handler om ulike måter personer kan oppnå storhet på. Teksten nevner en rekke konkrete eksempler, slik som for eksempel utforskere som Sir Edmund Hillary, forskere som Marie Curie, idrettsutøvere som Usain Bolt og kunstnere som William Shakespeare og Taylor Swift. Teksten problematiserer at, selv om enkeltpersoner oppnår storhet, vil det alltid være ulike oppfatninger av hvem som er «størst». Oppgaven var illustrert av en person som utforsker en grotte.

Oppgaven ba elevene skrive en tekst der de diskuterer hvorvidt noen bragder (accomplishments) kan rangeres høyere enn andre. Teksten skulle inkludere følgende kulepunkt:

- your own opinions on greatness
- reasons why some accomplishments might rank higher than others
- specific examples of people and/or accomplishments
- a suitable title.

Det generelle inntrykket en sitter igjen med er at elevene klarte å løse denne oppgaven på ulikt vis og med ulik grad av kompetanse.

27D Overcoming adversity:

Denne oppgaven inneholdt en definisjon av ordet adversity, samt eksempler som f.eks en funksjonshemming, fattigdom etc. Oppgaven var illustrert med et bilde av Jack Marshall, som har oppnådd en universitetsutdanning på tross av at han er blind og hørselshemmet.

Oppgaven ba elevene om å skrive en fortelling om en som opplever *adversity*, men som fortsatt oppnår storhet. Teksten skulle inneholde følgende kulepunkt:

- how the adversity challenges the main character
- how the main character thinks and feels about their situation
- what goal the main character has
- how the main character achieves this goal and experiences greatness
- a suitable title

Det generelle inntrykket en sitter igjen med er at elevene klarte å løse denne oppgaven på ulikt vis og med ulik grad av kompetanse.

5. Kommentarer til den praktiske gjennomføringen av eksamen og sensuren

Det er ikke registrert at noen hadde vansker med å gjennomføre selve eksamen.

Et lite antall elever har hatt problemer med å laste opp riktig fil i eksamensløsningen. I disse enkelttilfellene har sensor tatt kontakt med skolen og fått tak i rett fil eller fått bekreftet at ingen slik fil eksisterer.

UDIR har fått ny leverandør av automatisk plagiatkontroll. Denne løsningen oppleves som uferdig. Den markerer for enkeltord og slår disse funnene sammen til en totalscore, noe som gir et lite hensiktsmessig bilde for sensorene. Oppmann anbefaler at UDIR går i dialog med leverandøren for å finne bedre løsninger.

Noen få sensorer har meldt tilbake at de mistenker bruk av kunstig intelligens i enkelte elevsvar og har kontaktet skolene gjennom den såkalte «jukseknappen». Oppmann har ikke fått tilbakemelding om at juks har blitt avslørt i ENG0030 i Vestland fylke inneværende år.

6. Annet (resultat av sensur)

Det endelige resultatet for ENG0030 Vestland Fylke ble som følger (før klagesensur):

	1	2	3	4	5	6
Endelig karakter	1,12%	5,1%	17,89%	39,18%	27,99%	8,71%

7. Oppsummering

Eksamen i ENG0030 har vært gjennomført uten store vansker og/eller kontroverser. Det bør gis honnør til eksamensnemda som har forberedt nok en god eksamen – *greatness achieved!*

Samarbeidet mellom oppmannsgruppen og Statsforvalter har vært sedvanlig godt, noe som utvilsomt har bidratt stort til en profesjonell gjennomføring av eksamen, og en valid og rettferdig sensur for elevene.